

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü

75 ETİ 2008

Sayı : B.08.0.ÖÖG.0.19.01.02.420 /

Konu: İş Makineleri Kullanma Sertifikası
(Operatörlük Belgesi) ile İlgili Esaslar 57281

..... VALİLİĞİNE
(Millî Eğitim Müdürlüğü)

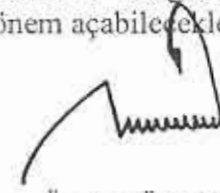
İlgi:a)5795 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun,
b)15/09/2008 tarihli ve B.08.0.ÖÖG.0.19.01.02.420/57280 sayılı Makam Oluru.

İlgi Kanun'un 4'üncü maddesiyle değiştirilen 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 42 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin üçüncü paragrafının; "G sınıfı sürücü belgesi kapsamındaki iş makinelerinin sürücülerinin ve operatörlerinin eğitimleri ve eğitimde başarılı olanların sınav başarı belgeleri Millî Eğitim Bakanlığınca veya Millî Eğitim Bakanlığınca yetkilendirilen kurumlarca verilir. Bu kurumların işleyişine ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak öğretim programları Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenir." hükmü gereği, Genel Müdürlüğümüzce hazırlanan; "Karayolları Trafik Kanununun 42'nci Maddesi Gereğince Millî Eğitim Bakanlığınca veya Millî Eğitim Bakanlığınca Yetkilendirilen Kurumlarca İş Makinelerini Kullanacak Olanlara Verilecek, İş Makineleri Kullanma Sertifikası (Operatörlük Belgesi) ile İlgili Esaslar" ilgi (b) Makam Oluru ile onaylanarak uygulamaya konulmuştur.

15/09/2008 tarihinden itibaren İş Makineleri Kullanma Sertifikası (Operatörlük Belgesi) verecek kurumların iş ve işlemleri ekte gönderilen Esaslara göre yürütülecektir.

Daha önce İş Makineleri Kullanma Sertifikası (Operatörlük Belgesi) programı uygulamak üzere izin alan kurumlar, valiliklere müracaat ederek dönem açabileceklerdir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Öner GÜNEY
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:

Gereği:

B Planı

**KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNUN 42'NCİ MADDESİ GEREĞİNCE
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA VEYA MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA
YETKİLENDİRİLEN KURUMLARCA İŞ MAKİNELERİNİ KULLANACAK
OLANLARA VERİLECEK, İŞ MAKİNELERİ KULLANMA SERTİFİKASI
(OPERATÖRLÜK BELGESİ) İLE İLGİLİ ESASLAR**

Eğitim ve sertifika (operatörlük belgesi) verecek kurumlar

MADDE 1- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 42 nci maddesi gereği, iş makinelerinin (forklift, loder, greyder, dozer, vinç ve benzeri) sürücüleri ve operatörlerinin eğitimleri ve eğitimin sonunda yapılan sınavda başarılı olanların sertifikaları Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî kurumlarca veya 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında bulunan özel öğretim kurumlarınca verilir.

Ayrıca, Kamu Kurum ve Kuruluşları, Belediyeler, Vakıflar, Dernekler ve Meslek Odaları Tarafından Millî Eğitim Bakanlığının Denetim ve Gözetiminde Ücretsiz Olarak Açılacak Yaygın Eğitim Amaçlı Kurslar Yönergesi kapsamında Millî Eğitim Bakanlığınca veya millî eğitim müdürlüklerince yetki verilen kurumlarca da verilebilir.

İş makineleri kullanım (operatörlük) kursu açma izni verilmesi

MADDE 2- İş makineleri kullanım (operatörlük) kursları;

- a) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî kurumlar tarafından, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği kapsamında,
- b) Özel öğretim kurumları tarafından, 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında,

Diğer kurumlar tarafından ise, Kamu Kurum ve Kuruluşları, Belediyeler, Vakıflar, Dernekler ve Meslek Odaları Tarafından Millî Eğitim Bakanlığının Denetim ve Gözetiminde Ücretsiz Olarak Açılacak Yaygın Eğitim Amaçlı Kurslar Yönergesi kapsamında

sadece bu öğretim programlarını uygulamak üzere bağımsız olarak; özel öğretim kurumları Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, diğer kurslar ise Millî Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre açılır. Bu kurumların iş ve işlemleri yukarıda belirtilen mevzuatların hükümlerine göre yürütülür.

Açılış izni verilen iş makineleri kullanım (operatörlük) kursları, izni veren makam tarafından İçişleri Bakanlığına bildirilir.

İş makineleri kullanım (operatörlük) kursu açılması için yerine getirilmesi gereken işlemler

MADDE 3- İş makinesi kullanım (Operatörlük) kursu açmak için başvuruda bulunan kurumlar, kurum türüne göre 2 nci maddede belirtilen mevzuatın şartlarıyla birlikte aşağıdaki şartları da yerine getirirler.

a) İş makineleri;

1) Kurumda iş makinelerinden (Ekskavatör, forkift, loder, vinç ve silindir) öğretim programı uygulanıyor ise bunların, kurum veya kurucu adına faturalı olarak kurumun demirbaşına kayıtlı olduğuna dair noter tasdikli belgesi, bu iş makinelerinden birden fazla olması hâlinde diğerleri için en az bir yıl süre ile kiralandığına dair noter tasdikli kira sözleşmesi,

2) Yukarıda belirtilen iş makinelerinin dışında, öğretim programının uygulamasında kullanılacak diğer iş makinelerinin ise en az bir yıl süre ile kiralandığına dair noter tasdikli kira sözleşmesi,

3) Kamu kuruluşları için iş makinesinin kurum ve kuruluşa ait olduğu veya bir başka kurum veya kuruluştan temin edildiğine dair yetkili makamlarca verilen yazılı belge,

b)Uygulama dersleri için, kurumda uygulanan öğretim programının özelliği dikkate alınarak düzenlenmiş kuruma ait veya kiralanmış şantiye, makine parkı, inşaat alanı ya da en az 2000 m² lik açık alan bulunması ve bu yerin eğitim için kullanılmasında sakınca bulunmadığına dair milli eğitim müdürlüğü yetkililerince hazırlanan rapor bulunması,

c)Verilecek programa uygun olmak üzere azami 10 kursiyer için bir iş makinesi bulunması,

ç)Uygulama derslerinde azami 10 (on) kursiyer için bir öğretici görevlendirmesi,

d)Eğitimi verilecek farklı fonksiyonları olan her iş makinesi türü (Biçer-Döver, skreyper, ekskavatör, paletli traktör (dozer), yükleyici... ve diğer iş makineleri) için, Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanmış öğretim programının bulunması gerekir.

İş makineleri kullanım (operatörlük) kurslarına başvuru, kayıt kabul ve devam işlemleri

MADDE 4-Kurslara katılacak adaylarda aranacak şartlar:

a)Yaş şartı: 18 yaşını bitirmiş olmak.

b)Öğrenim şartı: En az ilköğretim okulu mezunu (4306 sayılı Kanunun uygulanmasından önce mezun olanların ilkökul mezunu) olmak.

c)Sağlık şartı: Operatörlük yapmasına engel durumunun olmadığına dair sağlık raporu,

ç)Cumhuriyet Savecılığı Belgesi: Adli sicil kaydının bulunmadığına dair yazılı beyan, Kurum tarafından sonradan doğruluğu teyit edilir.

d)2 adet fotoğraf.

Yukarıdaki belgeleri tamamlayan kursiyerlerin kayıtları yapılır. Kursiyerler, öğretim programının tamamına devam etmek zorundadırlar.

Kurslarda öğretim programları ve uygulanması

MADDE 5- Kurumlarda Millî Eğitim Bakanlığınca onaylanan öğretim programları uygulanır. Öğretim programının tamamı uygulamalı ve araç başında işlenir. Ancak, kapalı olan ve yapısı itibarı ile çalışma şekli ve tekniği gösterilebilecek şekilde anlatılamayan sistem, devre, parça ve bölümler; çizimlerle, şema ve benzeri araç-gereçlerle derslikte teorik olarak anlatılacaktır.

Kurslar için hazırlanan dönem planları ve ders dağıtım çizelgeleri ile kursa katılacak adayların listeleri milli eğitim müdürlüklerince, onaylandıktan sonra eğitime başlanır.

Kurslarda öğretici olarak görevlendirileceklerin nitelikleri

MADDE 6- Kurslarda öğretici olarak görevlendirileceklerde aşağıdaki nitelikler aranır.

a)İş makinelerinde, üniversitelerin makine, motor, otomotiv veya iş makineleri bölümü lisans veya ön lisans mezunu olmak.

b)Tarım makinelerinde, üniversitelerin ziraat fakültesi tarım makineleri bölümü lisans veya ön lisans mezunu olmak.

Kurslara devam-devamsızlık, bitirme sınavları, değerlendirme ve sertifikaların düzenlenmesi.

MADDE 7- Kurslara devam edilmesi esastır. Kurs süresinin 1/5'nden fazla devam etmeyen kursiyerler bitirme sınavına giremezler. Kursiyerlerin giremediği dersler için kurs müdürlüğünce bir sonraki dönem telafi eğitimi programı düzenlenir. Telafi eğitimini tamamlayanlar bir sonraki sınava girerler.

Bitirme sınavları en az 4 kişiden oluşan bir komisyon tarafından yapılır.

Kurslarda yapılacak sınavlarla ilgili sınav kurulu kurulur. Kurul, il/ilçe millî eğitim müdür yardımcısı veya şube müdürünün başkanlığında, kurs müdürü, dersin öğreticisi ve kamu kurumunda görevli alan uzmanından meydana gelir.

Sınavlar yazılı ve uygulamalı olmak üzere iki bölümde düzenlenir.

a)Yazılı sınav:

Sınav Kurulu, ders programına göre en az 50 sorudan oluşan çoktan seçmeli test ve buna ait cevap anahtarı hazırlar.

Sınav kurs binasında, kurul üyelerinin gözetim ve denetiminde yapılır. Sınav süresi 60 dakikadır. Her sınav salonunda azami 20 kursiyer bulunur.

Yazılı sınavda başarılı olanlar uygulama sınavına alınır.

b)Uygulama sınavı:

Uygulamalı sınav, aracın bulunduğu yerde ve araç üzerinde iki aşamalı yapılır.

1-Önce sözlü sınav yapılır. En az 10, en çok 20 soru sorulur. Ancak, sınavda kaç soru sorulacağı kurulca önceden kararlaştırılır.

2-Sözlü sınavdan sonra, kurul üyelerince tespit edilecek şekil ve sürede kursiyere araç kullandırılır. Araç kullanma işi, kursun uygulama derslerini gerçekleştirdiği alanda yapılır.

c)Değerlendirme:

Sınav kurulu üyeleri, yazılı ve uygulama sınavlarını 100 puan üzerinden ayrı ayrı değerlendirirler. Yazılı sınavdan en az 70, uygulama sınavından (sözlü ve araç kullanma sınavlarının not ortalamasından) en az 70 puan alan kursiyerler başarılı sayılırlar.

Değerlendirme tamamlandıktan sonra, sonuçlar kurul üyeleri tarafından "not cetvelleri"ne geçirilip imzalanır ve kurs müdürlüğüne tutanakla verilir.

Kurs müdürü, başarılı olan kursiyerlere, ekteki Ek-1'e uygun operatörlük belgesini tanzim ederek, millî eğitim müdürlüğüne onaylattıktan sonra imza karşılığında kursiyerlere verir. Sınav sonuçları ve sertifika alanların listesinin bir sureti millî eğitim müdürlüğüne yazı ile verilir.

Operatörlük kursuyla ilgili bütün iş ve işlemlere ait evrak, kurs müdürlüğü tarafından ayrıca dosyalanarak kurumda muhafaza edilir.

Sınavlarda ödenecek ücret

MADDE 8- Kamu kurum ve kuruluşlarınca açılan operatörlük kurslarının sınavlarında görev alan kurul üyelerine ödenecek ücretler ile buna dair esaslar, bu kuruluşların sınav ve ders ücretleriyle ilgili mevzuat hükümlerine göre tespit edilir ve uygulanır.

Özel kurslarca açılan operatörlük kursları sınavlarında mesai saatleri dışında görev alan millî eğitim müdürlüğü temsilcisine ve kamu kurumunda görevli alan uzmanına, 8 x gece öğrenimi yapan ortaöğretim kurumlarındaki öğretmenlere ödenen ders saati ücreti kadar bir ücret ödenir. Ücretler millî eğitim müdürlüğüne belirlenmiş olan bir banka hesap numarasına kurs müdürlüğü tarafından yatırılır. Görevlilerin ücretleri bir tutanakla ödenir.

Sertifikaı belgeye dönüştürme

MADDE 9- İş makinesi kullanma sertifikası (Operatörlük belgesi) almış olanlardan, G sınıfı sürücü belgesi almak isteyenlerden;

a) A1, A2, B, C, D, E, F sınıfı sürücü belgesi bulunanlar, iş makinesi kullanma sertifikasını (Operatörlük belgesi) motorlu taşıt sürücüleri kurslarında "G" sınıfı sürücü belgesine dönüştürmeden trafik tescil kuruluşlarına müracaat etmeleri,

b)Sürücü belgesi bulunmayanların ise, iş makinesi kullanma sertifikasıyla (Operatörlük belgesi) motorlu taşıt sürücüleri kurslarına müracaat ederek Trafik ve Çevre Bilgisi Dersi ile İlk Yardım Derslerine devam edip yapılacak sınavlarda başarılı olarak "G " sınıfı sertifika almaları ve bu sertifikalarını "G" sınıfı sürücü belgesine dönüştürmek üzere trafik tescil kuruluşlarına müracaat etmeleri

gerekir.

“G” sınıfı sertifika verilmeyen iş makineleri

MADDE 10- Karayolları yapısına zarar verecek durumda olmaları itibariyle aşağıda belirtilen iş makinelerini kullanmak üzere “G” sınıfı sürücü belgesi verilemez.

- a) Her türlü paletli veya madeni tekerlekli iş makineleri,
- b) Keçi ayağı, tırnaklı, bandajları ve benzeri iş makineleri.

Faaliyette bulunan kurslarla ilgili uygulamalar

MADDE 11- Bu Esasların yayımından önce özel motorlu taşıt sürücüleri kursuna, iş makineleri kullanma (operatörlük) kursu öğretim programını uygulama izni almış kurumlar, bu alandaki faaliyetlerini, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin bir arada bulunan kurumlar başlıklı Geçici 3’üncü maddesinde belirtilen süre kadar devam ettirirler. Verilen süre içinde bu Esaslarda belirtilen şartları yerine getirerek, bağımsız iş makineleri kullanma (operatörlük) kursu açmayan kurumların bu programları iptal edilir.

Ayrıca, bu kurumlarda iş makinelerinden (Ekskavatör, föklift, loder, vinç ve silindir) öğretim programı uygulanıyor ise bunların, kurum veya kurucu adına faturalı olarak kurumun demirbaşına kayıtlı olduğuna dair noter tasdikli belgesini, bir yıl içinde millî eğitim müdürlüğüne teslim etmeyen kurumların bu programları iptal edilir.

Bu Esaslarda belirtilen nitelik ve şartları taşımayan ancak, Esasların yayımlandığı tarihten önce kurumlarda yönetici veya eğitim personeli olarak çalışmakta olanlar ile bu kurumlarda en az bir yıl yönetici veya eğitim personeli olarak çalıştığını belgelendirenlerin özlük hakları saklıdır.

Yürürlükten Kaldırılan mevzuat

MADDE 12-Bu Esasların yayımından itibaren 11/04/1997 tarihli ve 53275 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe giren ve Nisan 1997 tarihli ve 2475 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 27 Ekim 1996 tarih, 22800 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan ve Karayolları Trafik Kanununun Değişik 42 nci Maddesi Gereğince Millî Eğitim Bakanlığınca Tespit Edilen, Karayolları Genel Müdürlüğü veya Makine Mühendisleri Odaları, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığınca İş Makinelerini Kullanacak Olanlara Verilecek, İş Makineleri Kullanma Sertifikası (Operatörlük Belgesi) ile İlgili Esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 13- Bu Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- Bu Esasların hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

T.C.

..... İLİ

..... KURSU MÜDÜRLÜĞÜ

**İŞ MAKİNESİ KULLANMA SERTİFİKASI
(OPERATÖRLÜK BELGESİ)**

BELGE SAHİBİNİN

ADI SOYADI		DEVAM ETTİĞİ KURSUN BULUNDUĞU İL- İLÇE	
BABA ADI		KURSA BAŞLADIĞI TARİH	
ANA ADI		KURSU BİTİRDİĞİ TARİH	
DOĞUM YERİ VE TARİHİ			
T.C. KİMLİK NO			
NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER		BELGE TARİHİ	
İLİ	İLÇESİ	KÖY-MAH	BELGE NUMARASI
CİLT NO	SAYFA NO	KÜTÜK NO	KAN GRUBU

Yukarıda durumu yazılı ..... türünden iş makinesi kullanmak amacıyla, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 42, maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanlığınca tespit edilen esaslara uygun olarak düzenlenen kursa katılmış, kurs sonunda yapılan sınavda başarılı olmuş ve bu belgeyi almaya hak kazanmıştır.

KURS MÜDÜRÜ

ONAY